

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aika 15.12.2025, klo 15:00 - 15:45

Paikka Tampere-talo, kokoustila Duetto 1-2 ja sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

**§ 18 Valtuustokysely lapsivaikutusten arvioinnin toteutumisesta
Tampereen kaupungin päätöksenteossa - Pilvi Kuitu**

**§ 19 Valtuustokysely kaupungin laadukkaasta johtamisesta - Marika
Puolimatka**

**§ 20 Valtuustokysely hinnankorotusten vaikutuksista iltapäiväkerhojen
käyttäjämääriin - Laura Vänskä**

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Saapuvilla olleet jäsenet

Kummola Kalervo, puheenjohtaja
Julin Sofia, 1. varapuheenjohtaja
Sangervo Julia, 2. varapuheenjohtaja
Minkkinen Minna, 3. varapuheenjohtaja
Aaltonen Mikko
Aleksovski Atanas
Asp Antti
Eskelinen Riina-Eveliina
Evilä Tommi
Grann Hanna-Maria
Halinen Aino
Helimo Matti
Hiltunen Kari-Matti
Hirvelä Juho
Ikonen Anna-Kaisa
Ivanoff Antti
Jussila Anne-Mari
Jussila Perttu
Jäntti Aleks
Järvenpää Elina
Kaivonen Kirsi
Kaleva Lassi, varajäsen
Kallio Kalle
Kirjavainen Johanna
Korhonen Laura
Kuitu Pilvi
Kuusipalo Saana
Leino Ida
Lindberg Nina, varajäsen
Lindén Lauri
Loukaskorpi Johanna
Machaal Mahmoud
Moilanen Anna
Moisio Jani, varajäsen
Mustakallio Jaakko
Nurminen Ilmari
Porttikivi Ilkka
Priimägi Oliver
Puolimatka Marika
Pursiainen-Hautala Sirpa
Salmijärvi Mirja
Sirén Jouni
Tanus Sari
Tapio Mitja
Torkkola Sinikka, varajäsen
Träskbäck Jocka
Vikman Sofia

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Vänskä Laura

Muut saapuvilla olleet

Kaunisto Kalle, hallintosihteeri, sihteeri
Kannonlahti Katja, viestintäjohtaja
Klami Laura, lakiasiainjohtaja
Perämaa Juha, juristi
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja

Poissa

Gustafsson Jukka
Hanhela Milka
Hanhilahti Vilhartti
Hirvonen Mira
Holmqvist Ronny
Jaatinen Tuula
Järvisalo Vilma
Kampman Ulla
Karjalainen Miisa
Kostiainen Leena
Lyly Lauri
Nevanperä Lauri
Ovaska Jouni
Puisto Sakari
Rajala Petri
Skön Erika
Suomi Iia-Elisabeth
Taina Anneli
Tynkkynen Oras
Uotila Mats
Vigelius Joakim
Viitanen Pia
Virolainen Atte
Vuori Arttu

Allekirjoitukset

Kalervo Kummola
Puheenjohtaja

Kalle Kaunisto
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 18

Valtuustokysely lapsivaikutusten arvioinnin toteutumisesta Tampereen kaupungin päätöksenteossa - Pilvi Kuitu

TRE:5232/00.00.01/2025

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Tampereella tehdään jatkuvasti päätöksiä, jotka vaikuttavat suoraan lasten, nuorten ja perheiden elämään. Tutkimusten mukaan lapsuudessa koetut puutteet ja haastavat olosuhteet heijastuvat merkittävästi koko elämäntulkkuun – terveyteen, koulutuspolkuihin ja osallisuuteen yhteiskunnassa.

Sosiaali- ja terveysministeriön arvion mukaan hallituksen viimeaikaiset päätökset tulevat lisäämään lapsiköyhyyttä merkittävästi: noin 31 000 uutta lasta arvioidaan ajautuvan köyhyysrajan alapuolelle, ja yhteensä Suomessa elää jo noin 150 000 lasta köyhyydessä. Tämä kehitys tekee entistä tärkeämmäksi sen, että kunnissa varmistetaan lasten ja nuorten hyvinvointi kaikessa päätöksenteossa.

Tampere on sitoutunut Unicefin Lapsiystävällinen kunta -malliin vuodesta 2021 ja päättänyt sisällyttää lapsivaikutusten arvioinnin osaksi päätösten valmistelua ja ennakoarviointia. Käytännössä arviointien systemaattisuus, laatu ja ajoitus kuitenkin vaihtelevat, eikä tietoa arviointien tuloksista, määrästä ja kattavuudesta ole tuotu päättäjille säännöllisesti.

Kysymys:

1. Miten Tampereella varmistetaan, että päätösten vaikutukset lapsiin, nuoriin ja perheisiin arvioidaan systemaattisesti ja riittävän ajoissa ennen päätöksentekoa?
2. Miten varmistetaan, että päättäjillä on käytössään riittävästi ja oikea-aikaisesti tietoa valmisteltujen esitysten lapsivaikutuksista?
3. Miten lapsivaikutusten arviointi toteutuu eri tasoissa päätöksissä – viranhaltijapäätöksissä, lautakunnissa ja valtuustossa?
4. Kuinka monta lapsivaikutusten arviointia Tampereen kaupunki on tehnyt viimeisen vuoden aikana, ja kuinka monta merkittävästi lasten, nuorten ja perheiden elinoloihin vaikuttavaa päätöstä on tehty ilman asianmukaista lapsivaikutusten arviointia?

Apulaispormestari Anne-Mari Jussilan vastaus Pilvi Kuidun valtuustokyselyyn:

1. Miten Tampereella varmistetaan, että päätösten vaikutukset lapsiin, nuoriin ja perheisiin arvioidaan systemaattisesti ja riittävän ajoissa ennen päätöksentekoa?

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Päätösten ja julkisen hallinnon toiminnan vaikutusten arviointi on osa päivittäistä viranhaltijatyötä. Päättäjien ja päätösten valmistelijoiden vastuulla on asiantuntemuksensa pohjalta arvioida vaihtoehtoja, suhteuttaa ratkaisut kuntalaisten etuun ja selvittää vaikutukset riittävästi (ks. mm. hallinto- ja kuntalaki). Erytystä huomiota on kiinnitettävä lapsivaikutusten arviointiin (ks. lastensuojelulaki).

Päätöksen valmistelija vastaa päätöksen vaikutusten ennakoarvioinnin toteuttamisesta. Myös lautakunnat, johtoryhmät tai muut päättävät toimielimet voivat linjata, milloin päätöksen vaikutusten ennakoarviointi on tarpeen tehdä.

Tampereen kaupungin päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista linjataan intranetissä julkaistussa päätösvalmistelijan oppaassa sekä erillisessä vaikutusten ennakoarvioinnin ohjeistuksessa. Päätösvalmisteluoppaan mukaan päätöksenteon yhteydessä tulee selvittää, onko päätöksellä merkittäviä vaikutuksia ihmisiin tai liittykö päätökseen ristiriitoja. Oppaan linjauksen mukaisesti ennakoarviointi tulee tehdä, kun:

- päätöksellä on merkittäviä vaikutuksia tietyille ihmisryhmälle tai alueelle (eli valtuustokysymykseen liittyen lapsiin)
- päätös on strategisesti, toiminnallisesti tai taloudellisesti merkittävä
- kyseessä on merkittävä muutos palveluissa tai kyseessä on uusi palveluiden järjestämistapa
- päätöksellä on välittömiä ja/tai pitkän aikavälin suoria vaikutuksia tai merkittäviä epäsuoria vaikutuksia yritystoimintaan (esim. palvelurakenteeseen, alueen vetovoimaisuuteen, yksittäisiin yrityksiin ja /tai yritysilmapiiriin).

Ennakoarviointia ei tarvita, kun kyseessä on tavanomainen toimintaan liittyvä päätös, kuten tiedoksi merkittävä asia, oikaisuvaatimus, yksilöön kohdistuva päätös, toiminnan seurantaan liittyvä päätös, hankinta, avustus, tms.

Tampereella lapsivaikutusten arviointi (LAVA) on osa laajempaa päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin (EVA(US)) kokonaisuutta. Vaikutusten ennakoarviointiohjeistus, mallidokumentit ja linjaukset arvioinnin käytöstä on julkaistu kaupungin intranetissä. Myös kaupungin verkkosivuilla on julkaistu sivu vaikutusten ennakoarvioinnista: [Päätösten vaikutusten ennakoarviointi \[Tampereen kaupunki - Päättäjät ja päätökset\]](#) Arvioinnin toteuttamiseen saa ohjausta ja tukea hyvinvointikoordinaattorilta ja sivistyspalvelujen erityisasiantuntijalta. Lisäksi työpari on koordinoanut kaupungin yhteisten ennakoarviointien, kuten talouden tasapainotusohjelman ja palveluverkkoselvityksen ennakoarviointien, toteutusta. Laaditut päätösten ennakoarvioinnit raportoidaan valtuustokausittain hyvinvointikertomuksessa.

Pormestariohjelman linjausten mukaisesti vaikutusten ennakoarviointien prosessia ja työkaluja on tavoitteena kehittää

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

alkaneella valtuustokaudella. Vaikutusten ennakoarvioinnin kaupunkitasoinen ohjaus ja tuki organisoidaan vuoden 2026 alusta alkaen sivistyspalvelujen yhteisö- ja kehittämispalveluihin, joka yksikkönä vastaa jo kaupunkitasoisesti muun muassa yhdenvertaisuusasioista sekä vaikuttamistoimielinten työstä. Kehitystyöhön on suunniteltu kohdennettavan rahoitusta Kaikkien Tampere -kehitysohjelmasta, mikäli kaupunginhallitus hyväksyy tämän mahdollistavan ohjelmasuunnitelman keväällä 2026.

Kehitystyön ohella on huomioitava, että kaupungin talouden tasapainotusohjelman myötä vähenevät hallinnon resurssit kaventavat mahdollisuuksia laajoihin ja osallistaviin päätösten vaikutusarviointeihin.

2. Miten varmistetaan, että päättäjillä on käytössään riittävästi ja oikea-aikaisesti tietoa valmisteltujen esitysten lapsivaikutuksista?

Päätösten vaikutusten ennakoarviointia tehdään pääosin valmistelijoiden ja päätöksentekijöiden asiantuntemuksella. Päätöksen tekijän vastuulla on varmistaa, että päätös pohjautuu tutkimuspohjaiseen, prosesseissa kerättyyn ja/tai kohderyhmän osallistumisella kerrytettyyn tietoon.

Erillisten EVAUS-raporttien laadinnan osana voidaan hyödyntää osallisuuden alustoja ja vaikuttamistoimielimiä, kuten lastenparlamenttia, nuorisovaltuustoa ja Vaikuta! -päiviä. Lisäksi päiväkotit ja kouluryhmät voivat osallistua päätösten vaikutusten arviointiin.

Tampereen kaupunki rakentaa määrätietoisesti monitasoista tilannekuvaa kaupungin lasten ja nuorten arjesta ja hyvinvoinnista yhteistyössä hyvinvointialueen, järjestöjen ja seurakunnan kanssa. Tietoa kerrytetään ja käsitellään sekä johdon että työntekijöiden tasolla. Työstä vastaa poikkihallinnollinen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen ohjausryhmä. Arjen kokemustiedon koostamisen apu työkaluna käytetään Näkymä-järjestelmää. Ammattilaitietoa syvennetään kasvatuksen ja opetuksen palvelujen omilla lapsille ja nuorille suunnatuilla kyselyillä sekä seudullisilla ja valtakunnallisilla kyselyillä, kuten kouluterveyskyselyillä. Keskeisten selvitysten tuloksia esitellään säännöllisesti erityisesti kasvatus- ja opetuslautakunnassa. Jatkuvasti päivittyvä tietopohja tukee tietoperusteista päätöksentekoa.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tilasta raportoidaan vuosittain Tamperelaisten hyvinvoinnin tila -raportissa. Lasten ja nuorten (0–17-vuotiaat) sekä nuorten aikuisten (18–28-vuotiaat) hyvinvointiin vaikuttavia tietoja käsitellään ja analysoidaan uudistettavan hyvinvointityöryhmän alatyöryhmissä. Lisäksi keskeinen tieto lasten ja nuorten tilanteesta kootaan valtuustokausittain hyvinvointikertomukseen. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on ensimmäistä kertaa laadittu ikäryhmittäin, mikä helpottaa kohderyhmittäistä tiedon hallintaa.

3. Miten lapsivaikutusten arviointi toteutuu eri tasoissa päätöksissä – viranhaltijapäätöksissä, lautakunnissa ja valtuustossa?

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

JA

4. Kuinka monta lapsivaikutusten arviointia Tampereen kaupunki on tehnyt viimeisen vuoden aikana, ja kuinka monta merkittävästi lasten, nuorten ja perheiden elinoloihin vaikuttavaa päätöstä on tehty ilman asianmukaista arviointia?

Vaikutusten ja lapsivaikutusten arviointi kuuluu kaikille päätöksenteon tasoille. Lasten arkeen vaikuttavia päätöksiä tehdään kaikissa lautakunnissa ja jaostoissa, kaupunginhallituksessa ja valtuustossa. Lisäksi eri viranhaltijat tekevät toimivaltansa puitteissa lukuisia yksilöihin tai laajemmin lapsiryhmiin ja heidän perheisiinsä vaikuttavia päätöksiä. Vaikutuksia voidaan kuvata osana päätöksen perusteluita tai erillisissä EVAUS-raporteissa, joiden laajuus voi vaihdella.

Tehdyistä päätösten vaikutusten ennakoarvioinneista on raportoitu hyvinvointikertomuksessa 2021–2025, joka käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 19.5.2025 (§ 60). Valtuustokaudella 2022–2025 erillisiä vaikutusten ennakoarviointeja toteutettiin raportoinnin mukaan kymmenen. Kesän ja syksyn 2025 aikana on lisäksi laadittu kaksi arviointikokonaisuutta: Tampereen kaupungin talouden tasapainottamisohjelman keskeisistä toimenpiteistä laadittiin arviot, jotka esitettiin lautakunnittain usean arvion koonteina. Työn alla olevan palveluverkkosuunnitelman keskeisistä toimenpide-ehdotuksista on kustakin tekeillä oma vaikutusarvionsa, jotka osaltaan ohjaavat valmistelua ja jotka tuodaan mukaan palveluverkkoon liittyvään päätöksentekoon. Alkaneen valtuustokauden aikana tehdyt ja työn alla olevat arvioinnit ovat siis laajoja ja lukuisia eri toimenpiteitä koskevia, mutta ne on julkaistu ja julkaistaan koonteina.

Lapsia ja nuoria koskevien päätösten määrä on monitulkintainen kysymys, eikä kysymykseen voida vastata tyhjentävästi ilman laajaa selvitystä. Osa päätöksistä kohdistuu lapsiin ja nuoriin suoraan – osa välillisesti. Osa päätöksistä on osa laajempaa jatkumoa: esimerkiksi koulun uudisrakennushankkeeseen liittyy useita päätöksiä hankkeen eri vaiheissa. Suuntaa antava vastausta kysymykseen voidaan hakea Selma-päätöksentekojärjestelmästä hakemalla päätöksiä hakusanoilla ”Lasten / nuorten / perheiden”. Tällaisia päätöksiä (henkilöstö- ja oppilasasiat pois lukien) järjestelmästä löytyy 435 kappaletta vuodelta 2025. Näistä valtaosa on avustus-, yhteistyö-, projekti- ja kokousraportteihin liittyviä päätöksiä. Päätöksiä, joihin voisi liittää vaikutusten ja lapsivaikutusten ennakoarvioinnin, on noin 15 kappaletta. Tällaisia ovat muun muassa koulurakennusten tarveselvitykset ja hankesuunnitelmat, hinnastot ja oppilaaksioton rajat. Edellä mainittujen hakusanojen lisäksi lapsivaikutuksia on muun muassa kaavoitukseen, joukkoliikenteeseen ja kaupunkikehitykseen liittyvillä päätöksillä.

Nykyisen vaikutusennakoarviointiprosessin keskeinen haaste on, ettei sen toteutumisen laajuudesta ole saatavilla kattavaa tietoa. Päätösten vaikutusten ennakoarviointi -merkinnän saamista Selma-

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

päätöksentekojärjestelmään on selvitetty. Valtuustokaudella tehtävän kehitystyön yksi tavoite on vahvistaa kaupunkitasoista seuranta digitaalisuutta hyödyntäen.

Yhteenvetona voidaan todeta, että (lapsi)vaikutusten ennakkoarvioinnin prosessi ei kaikilta osin ole vielä täysin vakiintunut ja että toiminnan kehitystyössä tulee huomioida päätöksentekoon varattu aika sekä hallinnon resurssit.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 19

Valtuustokysely kaupungin laadukkaasta johtamisesta - Marika Puolimatka

TRE:6191/00.00.01/2025

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti marraskuussa valtuustokauden toimintaa ohjaavasta strategiasta. Valtuustostrategia on valtuuston keskeisin ohjausväline.

Kaupungin talous oli viime valtuustokauden alussa vuonna 2021 tasapainossa, mutta pormestarin vuoden 2025 talousarvioesitys oli toiminnallisilta menoiltaan liki 100 miljoonaa euroa alijäämäinen. 42:een prosenttiin painunut investointientulorahoitusaste Särkänsiltoineen, Rongankatuineen ja Näsinsaarineen on kaadettu perintönä nykyisten valtuutettujen niskaan.

Marraskuun 2024 valtuustossa tehtiin esitys pormestarin vuoden 2025 talousarvioesityksen palauttamisesta takaisin uudelleentulotukseen. Helmikuussa 2025 kaupunginhallituksessa ja valtuustossa äänestettiin vuoden 2025 talousarvion avaamisesta ja mahdollisesta tulevasta verojen kiristämisestä. Tilintarkastaja esitti silloisille tilivelvollisille ehdollista tili- ja vastuuvapautta vuodesta 2024.

Tampereen talouden haasteiden syynä ei voidakaan pitää pelkästään Tampereen kaupungista riippumattomia syitä, vaan laadukkaalla johtamisella on kaupungin hyvälle hallinnolle ja taloudelle keskeinen merkitys.

Talousarviokokouksen esittelypuheenvuorossaan tuore pormestari totesi, että toimenpiteisiin ja säästöihin Tampereen talouden tasapainottamiseksi on ryhdytty etupainotteisesti. Kokoomuksen valtuustoryhmän uusi puheenjohtaja painotti ryhmäpuheenvuorossaan kaupungin laadukkaan johtamisen merkitystä korostaen kuitenkin samalla, että sovitusta investoinneista tulee pitää kiinni. Kaupunki on joutunut käynnistämään yt-neuvottelut, joissa on leikattu muun muassa edellisellä valtuustokaudella paisutettua konserni- ja sivistyspalveluiden hallintoa.

Kaupunginhallituksen esityksestä valtuusto päätti strategiansa ykköstavoitteena, että tamperelaisten hyvinvointia lisätään mittaamalla hyte- kerrointa (valtionosuus asukasta kohti). Tämän strategian, talousarvion ja taloussuunnitelman hyväksymisen puolesta äänesti myös valtionosuusjärjestelmästä vastaava kuntaministeri.

Pian talousarviokokouksen jälkeen ilmoitettiin kuitenkin valtionosuusjärjestelmän uudistamisen kaatamisesta. Johtuen tästä, Tampere saattaa tarvita kesken vuoden 2026 lisätalousarvion, jotta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

valtuuston hyväksymästä taloussuunnitelman raamista vuosina 2026-2027 kyetään pitämään kiinni.

Kysyn pormestari Nurmiselta:

Miten kaupungin ylin johto edistää laadukkaan johtamisen toteutumista Tampereen kaupungilla?

Miten Tampereen kaupunki tulee reagoimaan valtionosuusjärjestelmäuudistuksen kaatumiseen, jotta kaupunginvaltuuston päättämän taloussuunnitelman raameista pystytään pitämään vuosina 2026-2027 kiinni?

Pormestari Ilmari Nurmisen vastaus Marika Puolimatkan valtuustokyselyyn:

Valtuuston hyväksymä talousarvio vuodelle 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2026 – 2029 on kaikkina taloussuunnitelman vuosina alijäämäinen. Kaupunginvaltuusto on päättänyt 19.2.2025 kokouksessaan talouden tasapaino-ohjelman periaatteista ja asettanut tavoitteeksi, että vuosi 2029 on tasapainossa tai ylijäämäinen siten, että tasapainon tarkastelussa huomioidaan enintään 25 miljoonaa euroa kertaluonteisia eriä tai poikkeuksellisia myyntivoittoja. Hyväksytyin taloussuunnitelman mukaan vuosi 2029 on alijäämäinen 23 miljoonaa euroa. Talouden tasapainottamista tulee jatkaa, jotta valtuuston asettama tasapainotavoite saavutetaan.

Valtionosuusuudistuksen valmistelun yhteydessä valtionvarainministeriön asettamat selvitysmiehet luovuttivat uudistuksen laatimista koskevan selvitysraporttinsa kunta- ja alueministerille 16.12.2024. Raportissa huomioitiin myös Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tekemä tutkimus, joka tehtiin valtiovarainministeriön toimeksiannosta. VATT tutki Manner-Suomen kuntien palvelutuotannon menoja selittäviä tekijöitä. Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa arviot väestön ikärakenteen sekä muiden valtionosuuskriteerien yhteydestä tarkasteltujen palveluiden tarjoamisen ja tuottamisen menoihin. Valtionosuusuudistuksen selvityshenkilöt OTK Arto Sulonen ja HT Eero Laesterä totesivatkin, että VATT tutkimuksessa esittämiä tuloksia voidaan pitää parhaana käytettävissä olevana arviona kuntien ominaisuuksien ja toimintamenojen välisistä riippuvuussuhteista. Useiden kriteerien kohdalla vahvistuu VATT:n esittämä näkemys, että monet nykyiset valtionosuuskriteerit perustuvat vanhentuneisiin tietoihin kuntien kustannusten ja valtionosuuskriteerien yhteydestä. Selvitysmiesten laatiman valtionosuusjärjestelmän uudistusta koskevan esityksen perusteella oli odotettavissa, että Tampereen kaupungin valtionosuudet olisivat kasvaneet vuositasolla alustavien karkeiden arvioiden mukaan jopa 20 miljoonaa euroa vuodessa, olettaen että uudistus olisi toteutettu selvitysmiesten esityksen perusteella. Valtionosuusuudistus kaatui ennen kuin se tuli lausunnolle, joten ei ole tiedossa, millaisia vaikutuksia uudistuksella olisi tosiasiaassa ollut kaupungin talouteen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Koska valtionosuusuudistuksen aikataulu ja eteneminen sekä sen lopputulos oli epävarmaa talousarviota valmisteltaessa, Tampereen kaupunki ei ottanut uudistukseen liittyvää positiivista odotusarvoa mukaan viralliseen talousarvioasetelmaan. Siten valtionosuusuudistuksen kaatumisella ei ole suoraan vaikutusta valtuuston hyväksymään taloussuunnitelmaan. Tosiasiassa valtionosuusuudistus olisi kuitenkin tarvittu kipeästi korjaamaan kuntien rahoitusjärjestelmässä olevaa ilmiselvää vääristymää. Mikäli uudistus olisi toteutunut selvitysmiesten esityksen mukaan, olisi Tampereen kaupungin talousasetelma toteutunut lähes tasapainoisena vuonna 2029.

Talouden tasapaino-ohjelman valmistelu ja toimeenpano on aloitettu etupainotteisesti. Vuoden 2026 talousarviota ja vuosien 2026 – 2029 taloussuunnitelmaa valmisteltaessa on löydetty jo merkittäviä pysyväisluonteisia keinoja talouden tasapainon saavuttamiseksi. Nämä toimenpiteet eivät vielä riitä vaan tasapainotustyötä tulee jatkaa, jotta kaupungin talous saadaan kestäväille pohjalle.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 20

Valtuustokysely hinnankorotusten vaikutuksista iltapäiväkerhojen käyttäjämääriin - Laura Vänskä

TRE:6337/02.00.01/2025

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Iltapäiväkerhojen porrastetuista maksuista luovuttiin, ja niiden tilalle otettiin käyttöön yksi kiinteä maksu, 160 euroa kuukaudessa. Aiemmin kerhomaksu oli sidottu tuntimäärään ja vaihteli 35–140 euron välillä kuukaudessa. Korotusta voidaan pitää huomattavana. Aamulla järjestettävästä kerhotoiminnasta luovuttiin, ja tätä on pyritty kompensoimaan aloittamalla eka- ja tokaluokkalaisten koulupäivät klo 8.15. Pienituloisille perheille kerhomaksuihin saatiin merkittäviä helpotuksia, kun maksuvapautus laajennettiin asumistukea saaviin perheisiin. Jo aiemmin maksuvapautuksen saivat toimeentulotukea saavat perheet, lastensuojelun asiakkaat sekä perheet, joissa kerhotoimintaa tarvitseva lapsi on kehitysvammainen.

Kysynkin seuraavaa:

1. Kuinka maksujen korotukset ja yhteen kiinteään maksuun siirtyminen ovat vaikuttaneet iltapäiväkerhojen käyttäjämääriin, ja onko tässä alueellisia eroja?
2. Ovatko korotukset vaikuttaneet perheiden tyytyväisyyteen palvelun laadusta?
3. Miten maksujen korotukset ovat vaikuttaneet kaupungin tuloihin, ja onko kerhomaksua mahdollista laskea tulevana lukuvuonna?

Apulaispormestari Anne-Mari Jussilan vastaus Laura Vänskän valtuustokyselyyn:

1. Iltapäivätoimintaan osallistuu joulukuun alun 2025 tietojen mukaan 2357 lasta. Tämä on noin 20 prosenttia vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2024. Alueellisesti vähennys on jakaantunut ympäri Tamperetta. Suurin vähennys on tapahtunut Tampereen kansainvälisessä koulussa, Tesoman koulussa ja Hervannan alueella. Hervannan osalta on huomioitava, että Yhdessä Selviytymisen Tuki YSTI ry järjestää maksutonta toimintaa 7–13-vuotiaille koululaisille Kanjonin koulutalon pihapiirissä Toimelassa.

Muutos näkyy selkeimmin 2. -luokkalaisten osallistumisessa iltapäiväkerhotoimintaan. Vuonna 2024 toimintaan osallistui 66 prosenttia ikäluokasta, nyt toiminnan piirissä on noin 45 prosenttia oppilaista. Ykkösluokkalaisten osalta pudotus on ollut alle 10 prosentin luokkaa. Aiemmin selkein vähennys tapahtui vuoden vaihteen tienoilla, nyt iltapäivätoiminnan paikkoja on irtisanottu pitkin syksyä, kun on

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

huomattu, että lapsella ei välttämättä olekaan tarvetta iltapäivätoiminnalle.

2. Asiakastyytyväisyyttä mitataan perusopetuksessa keväisin toteutettavassa kyselyssä. Osana iltapäivätoiminnan laadun kehittämistä toteutetaan lisäksi huoltajakysely alkuvuodesta 2026. Palvelun laatuun liittyviä yksittäisiä palautteita on tullut muutamia aikaisempien vuosien tapaan.

3. Iltapäivätoiminnassa olevien maksuvapautusta saaneiden perheiden osuus on kasvanut 15 prosentista noin 22 prosenttiin. Maksutuotot kasvavat arviolta n. 0.6 M€ edelliseen vuoteen verrattuna. Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa kerhomaksujen alentaminen ei ole valitettavasti mahdollista ilman lisärahoitusta.